

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/51/2002

ZMIANY W SYSTEMIE OPIEKI ZDROWOTNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2002

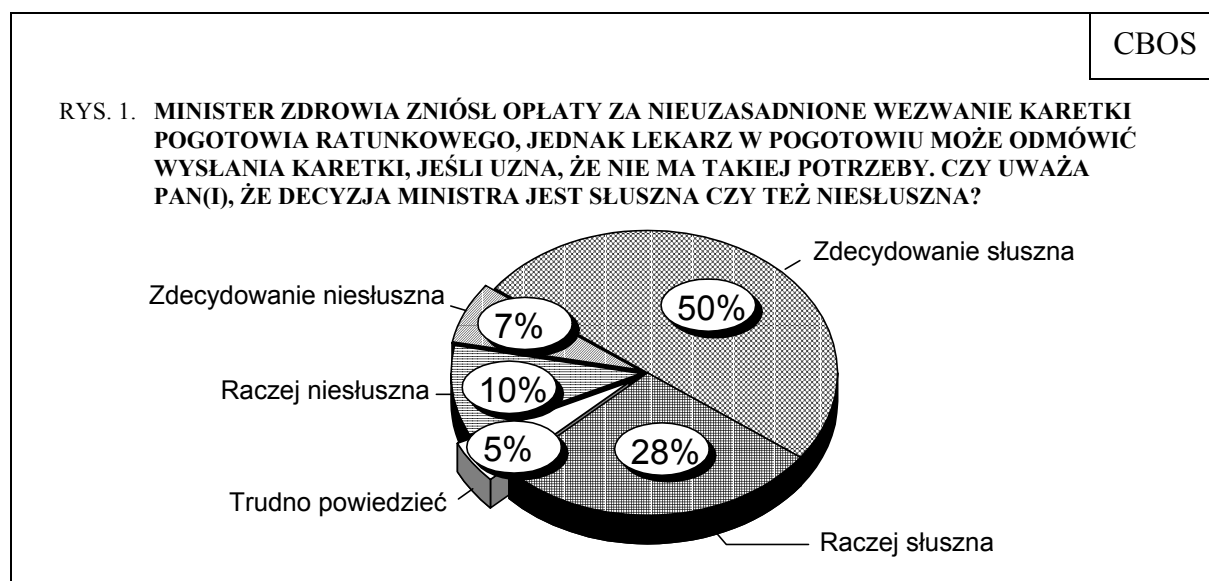
- Zdecydowana większość ankietowanych (78%) uważa za słuszne zniesienie przez ministra zdrowia opłat za nieuzasadnione wezwanie karetki pogotowia. Przeciwnego zdania jest niespełna jedna piąta badanych (17%), a co dwudziesty (5%) nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii.
- Poglądy na temat zapowiadanej przez rząd likwidacji kas chorych i utworzenia w ich miejsce Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia są podzielone. Blisko jedna trzecia respondentów (30%) sądzi, że usprawni to działanie służby zdrowia, prawie taki sam odsetek (29%) uważa, że nie będzie miało istotnego znaczenia, a niespełna jedna szóstka (16%) jest zdania, że rozwiązanie takie utrudni funkcjonowanie służby zdrowia. Bardzo duża grupa ankietowanych (25%) nie potrafi zająć stanowiska w tej sprawie.
- W opinii 29% badanych zastąpienie kas chorych Narodowym Funduszem Ochrony Zdrowia będzie dla pacjentów raczej korzystne, ponad jedna piąta (22%) sądzi, że nie będzie to miało istotnego znaczenia, a nieco mniejszy odsetek (17%) uważa, że zmiany będą raczej niekorzystne. Zbliżone są opinie o następstwach planowanych zmian dla administracji, lekarzy i innych pracowników służby zdrowia: 27% ogółu badanych sądzi, że będzie to dla nich raczej korzystne, 22% uważa, że nie będzie miało istotnego znaczenia, a 15% ocenia, że będzie raczej niekorzystne. W obu sprawach około jednej trzeciej ogółu ankietowanych nie ma zdania (odpowiednio: 32% i 36%).
- Propozycja, aby towarzystwa ubezpieczeniowe pokrywały koszty leczenia ofiar wypadków drogowych, co dla właścicieli samochodów może oznaczać wzrost opłat za ubezpieczenie, cieszy się poparciem jednej trzeciej badanych (35%). Blisko połowa respondentów (46%) uważa takie rozwiązanie za niesłuszne, a jedna piąta (19%) nie ma skryształizowanej opinii na ten temat.

Nowy minister zdrowia zgłosił wiele propozycji zmian zasad, na jakich funkcjonuje opieka zdrowotna w naszym kraju. Ich celem ma być naprawa reformy przeprowadzonej przez poprzedni rząd. Propozycje te budzą kontrowersje i są przedmiotem krytyki. Obecnie trwają konsultacje na ten temat.

W sondażu przeprowadzonym w pierwszych dniach marca¹ zapytaliśmy ankietowanych o opinie dotyczące niektórych zmian - już wprowadzonych lub postulowanych w programie ministerialnym.

KWESTIA OPŁAT ZA WEZWANIE POGOTOWIA

Blisko cztery piąte ankietowanych (78%) uważa za słuszne zniesienie przez ministra zdrowia opłat za nieuzasadnione wezwanie karetki pogotowia (w tym połowa wyraża tę opinię w sposób zdecydowany). Przeciwnego zdania jest niespełna jedna piąta respondentów (17%), a pozostali (5%) nie potrafią zająć stanowiska w tej sprawie.

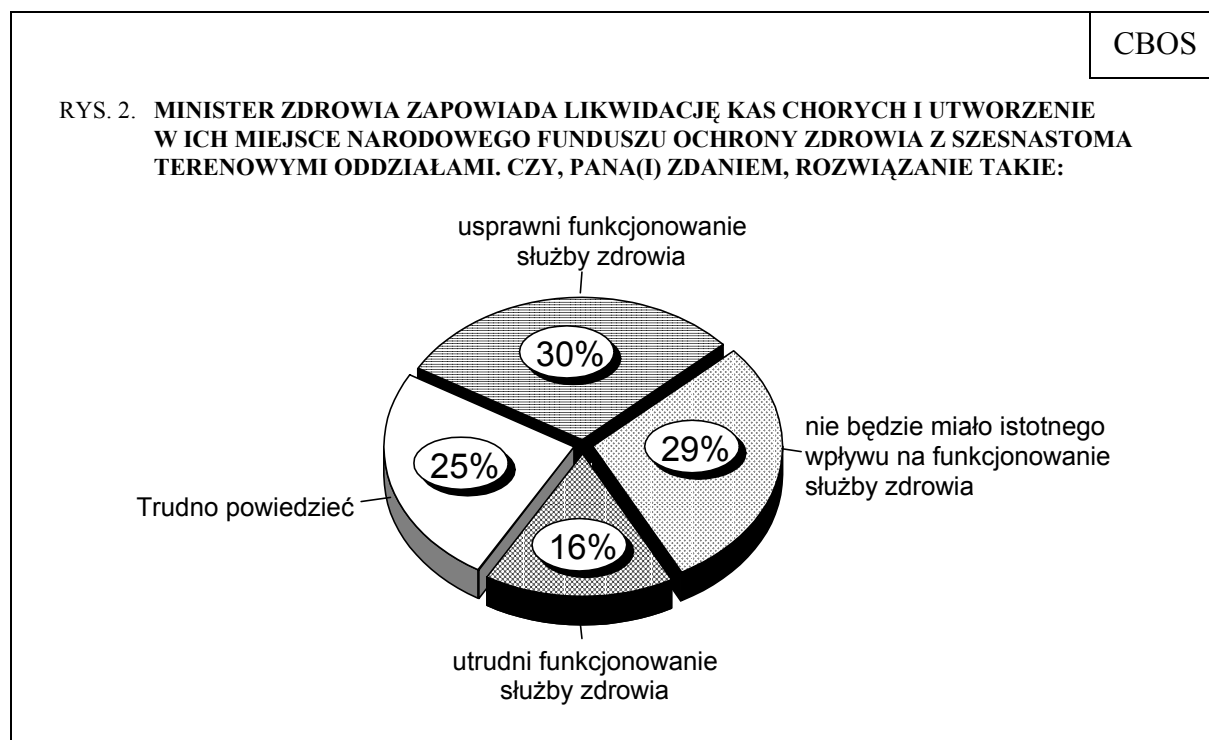
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (142) przeprowadzono w dniach 1-4 marca 2002 roku na liczącej 1065 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

Opinie w tej kwestii są mało zróżnicowane społecznie. Stosunkowo największe różnice wiążą się z deklarowanymi przez ankietowanych poglądami politycznymi - lewicowe sprzyjają częstszej akceptacji decyzji o zniesieniu opłat (zob. tabele aneksowe).

LIKWIDACJA KAS CHORYCH

Wiele kontrowersji budzi propozycja likwidacji kas chorych. Wprawdzie nie cieszą się one dobrą opinią, ale poglądy na temat proponowanej likwidacji kas chorych i zastąpienia ich Narodowym Funduszem Ochrony Zdrowia są podzielone. Przede wszystkim trzeba podkreślić, że bardzo dużo respondentów (29%) uważa, iż rozwiązanie takie nie będzie miało istotnego wpływu na funkcjonowanie opieki zdrowotnej. Ponadto aż jedna czwarta ogółu ankietowanych (25%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie. Oczywiście trudno jest badanym ocenić następstwa takiej zmiany, ale wydaje się także, iż wiele osób po prostu obawia się kolejnej reorganizacji i związanego z tym zamieszania.

Wśród ankietowanych mających jednoznaczną opinię w tej kwestii przeważa pogląd, że likwidacja kas chorych usprawni funkcjonowanie służby zdrowia (30%). Przeciwnego zdania jest o połowę mniejsza grupa (16%). Zwolennicy istnienia kas chorych są więc stosunkowo nieliczni.

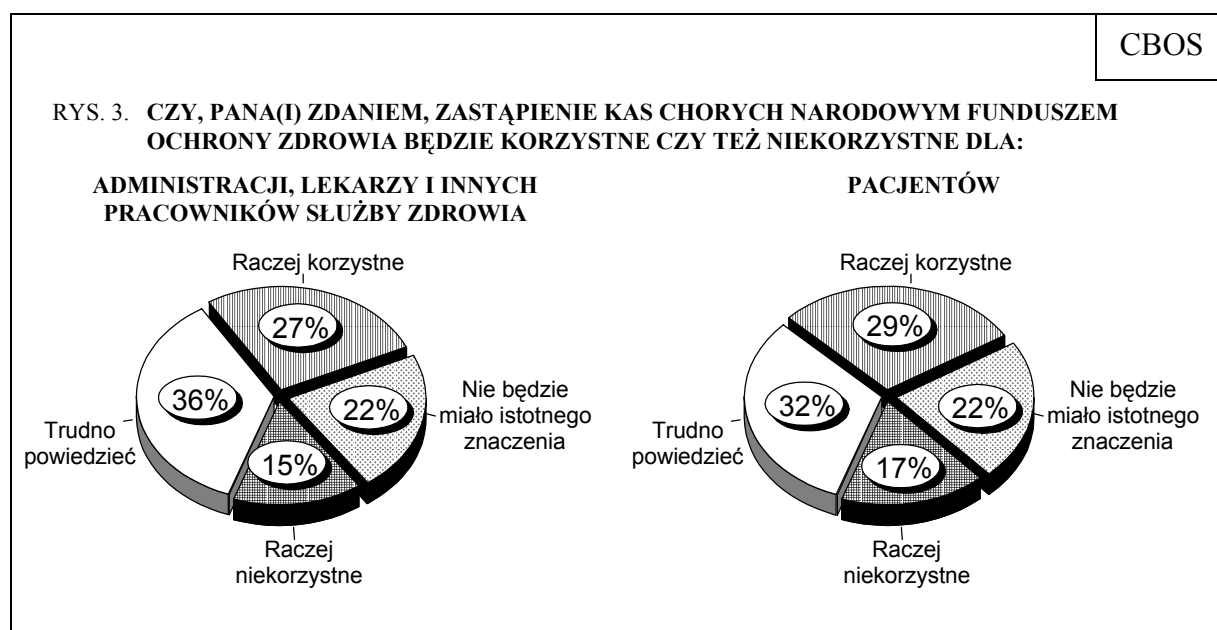

I w tej sprawie poglądy polityczne badanych mają największy wpływ na ich opinie - orientacja lewicowa znacznie częściej niż centrowa czy, zwłaszcza, prawicowa wiąże się z przekonaniem, że likwidacja kas usprawni działanie służby zdrowia.

Jeszcze bardziej niejasna dla ankietowanych jest kwestia następstw likwidacji kas chorych dla pracowników służby zdrowia i dla pacjentów - od jednoznacznej oceny uchyliło się około jednej trzeciej pytanym (odpowiednio: 36% i 32%).

Wśród respondentów mających wyrobioną opinię na ten temat ponad jedna czwarta sądzi, że zastąpienie kas chorych Narodowym Funduszem Ochrony Zdrowia będzie raczej korzystne zarówno dla pracowników służby zdrowia - administracji, lekarzy i innych (27%), jak i dla pacjentów (29%). Podobnie jak w przypadku pytania o sprawność funkcjonowania służby zdrowia po likwidacji kas chorych, znaczny odsetek badanych jest zdania, że proponowana zmiana nie będzie miała istotnego znaczenia dla pacjentów oraz dla pracowników służby zdrowia (po 22%).

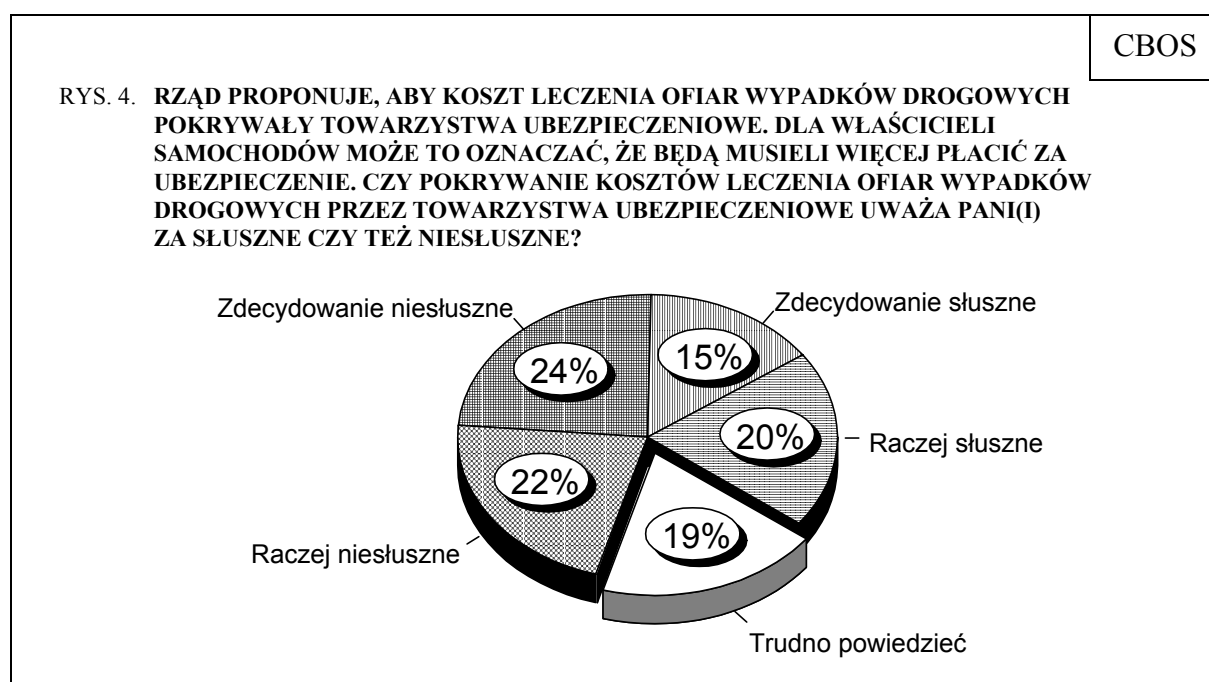
Mniej niż jedna piąta ankietowanych uważa, że proponowane zmiany będą raczej niekorzystne dla pacjentów (17%) i pracowników służby zdrowia (15%).

Odnotowany wyżej wpływ poglądów politycznych ankietowanych na ich opinie zauważalny jest także w przypadku oceny korzystnych lub niekorzystnych następstw proponowanych zmian dla pacjentów i pracowników opieki zdrowotnej (zob. tabele aneksowe).

KOSZTY LECZENIA OFIAR WYPADKÓW DROGOWYCH

Propozycja, aby towarzystwa ubezpieczeniowe pokrywały koszty leczenia ofiar wypadków drogowych, co dla właścicieli samochodów może oznaczać wzrost opłat za ubezpieczenie, cieszy się poparciem jednej trzeciej badanych (35%). Blisko połowa respondentów (46%) uważa takie rozwiązanie za niesłuszne, a jedna piąta (19%) nie ma zdania na ten temat.

Wydaje się, że na opinie w tej sprawie największy wpływ ma obawa przed zwiększeniem się - w wyniku przyjęcia takiego rozwiązania - odczuwalnych kosztów utrzymania samochodu. Ponadto, podobnie jak w przypadku pozostałych kwestii, poglądy na ten temat różnicuje orientacja polityczna badanych (por. tabele aneksowe).

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Minister zdrowia zniósł opłaty za nieuzasadnione wezwanie karetki pogotowia ratunkowego, jednak lekarz w pogotowiu może odmówić wysłania karetki, jeśli uzna, że nie ma takiej potrzeby. Czy uważa Pan(i), że decyzja ministra jest słuszna czy też niesłuszna? (%)

	Słuszna	Niesłuszna	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	78	17	5	1065
Płeć				
Mężczyźni	80	15	5	508
Kobiety	76	19	5	557
Wiek				
18-24 lat	64	33	3	165
25-34	86	11	3	192
35-44	78	19	3	202
45-54	77	16	7	219
55-64	83	13	4	115
65 lat i więcej	80	11	10	172
Miejsce zamieszkania				
Wieś	77	18	5	394
Miasto do 20 tys.	81	17	2	147
20-100 tys.	82	17	1	211
101-500 tys.	73	18	9	184
501 tys. i więcej mieszk.	76	22	2	130
Wykształcenie				
Podstawowe	76	16	7	308
Zasadnicze zawodowe	77	18	5	305
Średnie	79	17	3	348
Wyższe	80	15	6	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	76	19	5	63
Prac.umysł.hiż.szczegół.	85	14	1	85
Pracownicy fiz.-umysł.	74	23	4	71
Robotnicy wykwalifikowani	81	15	4	81
Robotnicy niewykwalifik.	66	32	3	33
Rolnicy	71	18	11	54
Pracujący na własny rach.	84	8	8	37
Bierni zawodowo				
Rencisści	72	22	6	122
Emeryci	82	10	8	197
Uczniowie i studenci	67	29	9	78
Bezrobotni	82	16	2	186
Gospodynie domowe i inni	82	13	6	57
Pracuje w:				
Inst. państw., publicznej	79	18	3	156
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	87	13	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	73	20	7	156
prywatnym gośp. rolnym	76	16	8	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	76	19	5	181
300-399	80	18	3	92
400-599	76	19	6	212
600-800	79	16	5	162
Powyżej 800 zł	82	16	3	144
Ocena własnych war. mater.				
Złe	78	16	6	408
Średnie	79	16	4	468
Dobre	73	22	5	189
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	69	23	8	67
Raz w tygodniu	78	17	5	510
1-2 razy w miesiącu	77	18	5	167
Kilka razy w roku	78	18	4	199
W ogóle nie uczestniczy	84	10	6	121
Poglądy polityczne				
Lewica	85	10	4	287
Centrum	75	21	4	273
Prawica	76	20	4	247
Trudno powiedzieć	74	17	9	256

Tabela 2. Minister zdrowia zapowiada likwidację kas chorych i utworzenie w ich miejsce Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia z szesnastoma terenowymi oddziałami.
Czy, Pana(i) zdaniem, rozwiązanie takie: 1 - usprawni funkcjonowanie służby zdrowia;
2 - utrudni funkcjonowanie służby zdrowia; 3 - nie będzie miało istotnego wpływu na funkcjonowanie służby zdrowia

	(%)				Liczba osób
	1	2	3	Trudno powiedzieć	
Ogółem	30	16	29	25	1065
Płeć					
Mężczyźni	37	15	27	22	508
Kobiety	24	17	30	29	557
Wiek					
18-24 lat	36	18	30	16	165
25-34	28	19	36	17	192
35-44	29	18	26	27	202
45-54	36	12	26	27	219
55-64	27	14	28	31	115
65 lat i więcej	24	14	26	36	172
Miejsce zamieszkania					
Wies	28	12	29	30	394
Miasto do 20 tys.	41	13	23	22	147
20-100 tys.	27	18	29	26	211
101-500 tys.	28	19	31	22	184
501 tys. i więcej mieszk.	31	22	29	18	130
Wykształcenie					
Podstawowe	25	14	25	37	308
Zasadnicze zawodowe	36	15	23	25	305
Średnie	31	17	33	19	348
Wyższe	27	21	41	11	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier. i inteligencja	28	21	40	11	63
Prac. umysł. niż. szczebla	30	15	37	17	85
Pracownicy fiz. - umysł.	23	22	34	21	71
Robotnicy wykwalifikowani	34	19	25	21	81
Robotnicy niewykwalifik.	41	21	11	27	33
Rolnicy	22	22	26	30	54
Pracujący na własny rach.	50	8	29	14	37
Bierni zawodowo					
Rencisci	30	9	33	29	122
Emeryci	25	15	26	33	197
Uczniowie i studenci	44	21	22	13	78
Bezrobotni	31	12	30	27	186
Gospodynie domowe i inni	23	17	17	43	57
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	30	16	36	18	156
społec. właścicieli					
prywatnych i państwa	32	23	24	21	71
sekt. pryw. poza rolnict.	35	19	29	17	156
prywatnym gosp. rolnym	30	21	25	25	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	30	17	25	28	181
300-399	20	26	26	28	92
400-599	36	11	28	24	212
600-800	36	14	27	23	162
Powyżej 800 zł	27	22	32	19	144
Ocena własnych war. mater.					
Złe	31	13	28	28	408
Średnie	29	17	28	26	468
Dobre	32	21	30	17	189
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	22	15	32	30	67
Raz w tygodniu	29	17	27	26	510
1-2 razy w miesiącu	26	14	39	21	167
Kilka razy w roku	37	19	24	19	199
W ogóle nie uczestniczy	34	8	25	33	121
Poglądy polityczne					
Lewica	41	11	29	19	287
Centrum	30	15	30	24	273
Prawica	24	23	34	20	247
Trudno powiedzieć	25	15	21	39	256

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, zastąpienie kas chorych Narodowym Funduszem Ochrony Zdrowia będzie korzystne czy też niekorzystne dla administracji, lekarzy i innych pracowników służby zdrowia? 1 - Raczej korzystne; 2 - Raczej niekorzystne; 3 - Nie będzie miało istotnego znaczenia

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	15	22	36	1065
Płeć					
Mężczyźni	32	16	21	31	508
Kobiety	23	14	24	39	557
Wiek					
18-24 lat	33	14	25	28	165
25-34	28	16	23	33	192
35-44	29	13	24	34	202
45-54	29	17	21	33	219
55-64	23	14	22	41	115
65 lat i więcej	20	13	19	48	172
Miejsce zamieszkania					
Wies	26	11	27	36	394
Miasto do 20 tys.	37	15	18	30	147
20-100 tys.	25	17	19	39	211
101-500 tys.	26	19	22	32	184
501 tys. i więcej mieszk.	25	18	19	38	130
Wykształcenie					
Podstawowe	24	11	20	44	308
Zasadnicze zawodowe	31	13	23	34	305
Średnie	29	14	24	33	348
Wyższe	22	31	23	24	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier. inteligencja	21	22	29	28	63
Prac. umysł. niż. szczebla	20	24	26	29	85
Pracownicy fiz. - umysł.	28	13	22	36	71
Robotnicy wykwalifikowani	39	13	14	34	81
Robotnicy niewykwalifik.	27	17	14	42	33
Rolnicy	31	12	24	32	54
Pracujący na własny rach.	34	17	22	27	37
Bierni zawodowo					
Renciści	30	8	25	37	122
Emeryci	21	13	16	50	197
Uczniowie i studenci	35	18	29	18	78
Bezrobotni	29	12	25	33	186
Gospodynie domowe i inni	23	17	21	39	57
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	23	17	27	33	156
społce właścicieli					
prywatnych i państwa	36	21	10	34	71
sekt. pryw. poza rolnict.	30	18	22	30	156
prywatnym gosp. rolnym	36	12	20	33	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	30	9	24	37	181
300-399	25	15	19	42	92
400-599	28	14	25	33	212
600-800	29	11	18	41	162
Powżej 800 zł	21	24	20	35	144
Ocena własnych war. mater.					
Złe	27	12	22	39	408
Średnie	27	14	23	35	468
Dobre	28	23	20	29	189
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	15	29	41	67
Raz w tygodniu	27	15	24	34	510
1-2 razy w miesiącu	25	14	21	40	167
Kilka razy w roku	32	18	22	28	199
W ogóle nie uczestniczy	32	10	13	45	121
Poglądy polityczne					
Lewica	34	14	22	30	287
Centrum	30	15	25	32	273
Prawica	22	24	25	29	247
Trudno powiedzieć	23	7	19	51	256

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, zastąpienie kas chorych Narodowym Funduszem Ochrony Zdrowia będzie korzystne czy też niekorzystne dla pacjentów? 1 - Raczej korzystne; 2 - Raczej niekorzystne; 3 - Nie będzie miało istotnego znaczenia

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	17	22	32	1065
Płeć					
Mężczyźni	36	17	19	28	508
Kobiety	24	17	24	35	557
Wiek					
18-24 lat	32	23	21	24	165
25-34	29	20	25	26	192
35-44	28	17	23	32	202
45-54	33	14	23	29	219
55-64	31	14	18	37	115
65 lat i więcej	24	14	18	44	172
Miejsce zamieszkania					
Wies	28	14	23	35	394
Miasto do 20 tys.	39	14	21	26	147
20-100 tys.	26	17	24	33	211
101-500 tys.	28	23	19	30	184
501 tys. i więcej mieszk.	30	23	16	30	130
Wykształcenie					
Podstawowe	25	17	18	41	308
Zasadnicze zawodowe	34	15	19	32	305
Średnie	31	16	26	26	348
Wyższe	25	26	26	23	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	25	25	29	63
Prac. umysł. niż. szczebla	25	24	30	21	85
Pracownicy fiz. - umysł.	24	19	29	28	71
Robotnicy wykwalifikowani	27	19	17	38	81
Robotnicy niewykwalifik.	34	20	9	37	33
Rolnicy	29	14	27	30	54
Pracujący na własny rach.	50	8	23	19	37
Bierni zawodowo					
Renciści	32	10	22	36	122
Emeryci	25	14	17	44	197
Uczniowie i studenci	37	25	22	16	78
Bezrobotni	35	17	20	28	186
Gospodynie domowe i inni	23	17	23	36	57
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	24	19	27	30	156
społec. właścicieli					
prywatnych i państwa	26	26	18	30	71
sekt. pryw. poza rolnict.	34	19	21	26	156
prywatnym gosp. rolnym	31	15	25	28	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	29	16	20	34	181
300-399	29	17	16	39	92
400-599	31	15	26	28	212
600-800	36	13	18	32	162
Powyżej 800 zł	25	23	24	28	144
Ocena własnych war. mater.					
Złe	33	13	20	34	408
Średnie	27	17	23	33	468
Dobre	28	26	24	22	189
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	16	13	32	39	67
Raz w tygodniu	27	16	24	33	510
1-2 razy w miesiącu	29	20	22	29	167
Kilka razy w roku	38	19	19	24	199
W ogóle nie uczestniczy	33	15	13	39	121
Poglądy polityczne					
Lewica	42	13	20	26	287
Centrum	31	21	23	26	273
Prawica	23	22	27	28	247
Trudno powiedzieć	21	13	18	48	256

Tabela 5. Rząd proponuje, aby koszty leczenia ofiar wypadków drogowych pokrywały towarystwa ubezpieczeniowe. Dla właścicieli samochodów może to oznaczać, że będą musieli więcej płacić za ubezpieczenie. Czy pokrywanie kosztów leczenia ofiar wypadków drogowych przez towarystwa ubezpieczeniowe uważa Pan(i) za słusne czy też niesłusne?

(%)

	Słusne	Niesłusne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	46	19	1065
Płeć				
Mężczyźni	38	49	13	508
Kobiety	32	44	24	557
Wiek				
18-24 lat	38	49	13	165
25-34	34	57	9	192
35-44	34	51	15	202
45-54	38	43	19	219
55-64	34	42	24	115
65 lat i więcej	31	33	36	172
Miejsce zamieszkania				
Wies	31	49	20	394
Miasto do 20 tys.	38	41	21	147
20-100 tys.	35	44	21	211
101-500 tys.	40	45	15	184
501 tys. i więcej mieszk.	37	48	15	130
Wykształcenie				
Podstawowe	31	40	29	308
Zasadnicze zawodowe	37	49	13	305
Średnie	35	49	16	348
Wyższe	39	47	14	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	31	55	14	63
Prac.umysł.hiz.szczębla	42	47	11	85
Pracownicy fiz.-umysł.	30	54	16	71
Robotnicy wykwalifikowani	35	50	15	81
Robotnicy niewykwalifik.	42	49	9	33
Rolnicy	32	56	12	54
Pracujący na własny rach.	45	38	17	37
Bierni zawodowo				
Renciści	36	41	23	122
Emeryci	30	37	33	197
Uczniowie i studenci	33	57	10	78
Bezrobotni	38	46	16	186
Gospodynie domowe i inni	34	45	22	57
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	31	55	14	156
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	44	42	14	71
sekt. pryw. poza rolnict.	38	47	15	156
prywatnym gosp. rolnym	39	52	8	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	34	43	23	181
300-399	43	43	14	92
400-599	39	47	15	212
600-800	29	50	20	162
Powyżej 800 zł	40	44	16	144
Ocena własnych war. mater.				
Złe	36	43	21	408
Średnie	33	48	18	468
Dobre	37	48	15	189
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	45	23	67
Raz w tygodniu	33	48	19	510
1-2 razy w miesiącu	43	40	17	167
Kilka razy w roku	36	47	16	199
W ogóle nie uczestniczy	33	48	19	121
Poglądy polityczne				
Lewica	41	46	13	287
Centrum	34	51	15	273
Prawica	27	52	21	247
Trudno powiedzieć	37	36	27	256